

Inhoud	Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken Voor(ui)tgang van de acties in het Denderbekken in 2011 Van wateroverlast ... naar een plan van aanpak voor het Denderbekken Hoe gaat het nog met onze vis? Gewestgrensoverschrijdende samenwerking rond de Marke Werken op de Dender in de strijd tegen wateroverlast In de kijker

1. Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken

Uit de evaluatie van de aanpak van de wateroverlast van eind 2010 bleek dat er nood is aan een overzicht van betrokken instanties en contactpersonen om crisISOVERLEG in geval van wateroverlast nog beter en efficiënter te kunnen organiseren. Gouverneur Denys gaf dan ook de opdracht aan de Oost-Vlaamse bekkensecretariaten om dergelijk overzicht samen te stellen. Dit resulteerde voor het Denderbekken in het document *Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken, contactgegevens bij crisissituaties*.

In het document zijn de contactpersonen op de verschillende niveaus van de diverse waterbeheerders opgenomen. Ook de contactgegevens van andere betrokken instanties en informatie over de wachtbekken en over de kritieke waterbeheersingsinfrastructuur en kunstwerken, werden opgenomen. Een bijhorende kaart maakt in één oogopslag duidelijk wie waar bevoegd is.

Wie is wie in het waterkwantiteitsbeheer in het Denderbekken is een dynamisch document dat periodiek zal aangepast worden. Het document wordt verspreid naar de provinciale permanentiediensten en de gemeenten en waterbeheerders binnen het Denderbekken.

[↑ top](#)

2. Voor(ui)tgang van de acties in het Denderbekken in 2011

Op 18 juni 2012 keurde het bekkenbestuur het bekkenvoortgangsrapport 2011 goed. Zoals gewoonlijk beschrijft het rapport de vorderingen van de verschillende acties op bekken- en deelbekkenniveau. U kunt er ook nagaan welke stappen na de zware overstromingen van november 2010 genomen zijn om waterellende in de Denderstreek te voorkomen.

U kunt het bekkenvoortgangsrapport 2011 raadplegen op de [website van het Denderbekken](#).

[↑ top](#)

3. Van wateroverlast ... naar een plan van aanpak voor het Denderbekken

Op 25 mei 2012 ging de Vlaamse Regering principieel akkoord met een plan van aanpak voor de wateroverlast in het Denderbekken. Het plan kwam tot stand via een interbestuurlijk overleg georganiseerd door gouverneur Denys vanuit een coördinerende opdracht vanwege Vlaams minister voor Leefmilieu, Natuur en Cultuur, Joke Schauvliege. Vertegenwoordigers van de betrokken ministers, de betrokken waterbeheerders en het stadsbestuur Geraardsbergen namen deel aan het overleg. Aanleiding was de wateroverlast van december 2010 en januari 2011.

Het plan van aanpak bevat acties op 2 niveaus. Acties die tot spoor 1 behoren zijn vergunbaar binnen de huidige regelgeving, de principieel goedgekeurde regelgeving of bestemmingsplannen. Ook de acties ter voorbereiding van concrete terreinacties vallen onder spoor 1. Acties die tot spoor 2 behoren, zijn acties waarvoor een bestemmingswijziging nodig is, alsook de studies ter onderbouwing van de visievorming.

De Vlaamse Regering gaf de CIW de opdracht de uitvoering van de actieplannen op te volgen via de daartoe ingestelde structuren zoals het bekkenbestuur en de bekkenraad. Concreet zullen de acties van spoor 1 opgevolgd worden via het bekkenvoortgangsrapport. De CIW zal de uitvoering van de acties onder spoor 2 opvolgen in nauw overleg met de betrokken besturen en waterbeheerders en het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend erfgoed. Dit moet in eerste instantie resulteren in een strategische en integrale visie Denderbekken met focus op wateroverlast. De visie kan resulteren in een samenwerkingsovereenkomst tussen de verschillende actoren.

[↑ top](#)

4. Hoe gaat het nog met onze vis?

In november 2010 organiseerden de Oost-Vlaamse bekkensecretariaten een forum over het visbeleid. Hoe het intussen gesteld is met de visstand in het Denderbekken vernemen we uit een aantal recente studies.

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) onderzocht in het kader van het Meetnet Zoetwatervis in 2010, twaalf zijbeken van de Dender. Dit gebeurde met een speciale visserijtechniek, nl. elektrovisserij. Slechts in vier van de twaalf onderzochte beken werd vis aangetroffen. Het maximum aantal vissoorten dat in één beek gevonden werd, was vier. Bovendien zijn alle aangetroffen vissen vervuilingresistente soorten. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat alle onderzochte zijbeken ontoereikend tot slecht scoorden voor de visindex, een maat voor de ecologische gezondheid van een waterloop. Het rapport kunt u raadplegen op de [website van het INBO](#).

Gelukkig zijn niet alle zijbeken van de Dender er zo erg aan toe. Het INBO onderzocht ook de Marke op vraag van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). De VMM plant immers een grootschalig ecologisch herstelproject voor de Marke, met hermeandering en het opnieuw mogelijk maken van vismigratie als belangrijke onderdelen. Uit dit onderzoek bleken maar liefst 19 vissoorten in de Marke rond te zwemmen, waaronder één beschermde soort (de bittervoorn) en slechts één exoot (de blauwbandgrondel). De Marke is dus duidelijk een van de betere zijbeken van de Dender. Het geplande herstelproject zal de ecologische waarde van de beek zelfs nog doen toenemen.

Op vraag van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en van de Provinciale Visserijcommissie (PVC)

werd de Dender in 2011 heel nauwkeurig afgevisd waarbij ook schattingen van de populatiegrootte en visdensiteiten werden gemaakt. Er werden verschillende trajecten onderzocht verspreid over 8 stuwpanden, zowel in de beneden- als middenloop van de Dender.

Stroomopwaarts van Geraardsbergen komen iets meer soorten voor dan stroomafwaarts, maar al bij al scoort de Dender met een totaal van 19 soorten niet erg hoog. Vooral het ontbreken van typische stroomminnende vissen – met uitzondering van winde – valt op. Migrerende soorten als paling en bot werden wel aangetroffen in het eerste pand boven de getijsluis in Dendermonde, maar tot in het volgende pand, na de stuwsuis van Denderbelle, blijken ze nog niet te geraken. De visbiomassa's zijn over het algemeen matig tot goed te noemen, met een gemiddelde van 130 kg/ha. De Dender is een zogenoemd source-sink systeem: de bovenloop fungeert als bron voor aanvulling van het visbestand benedenstrooms. In de bovenste panden is er natuurlijke voortplanting van vissen, maar regelmatig spoelen grotere en kleinere vissen af naar de benedenstroomse panden van waaruit ze niet terug naar boven kunnen zwemmen door de verschillende sluis-stuw kunstwerken op de Dender.

De regelmatig nog onvoldoende waterkwaliteit met puntlozingen, de verschillende barrières voor vismigratie en het tekort aan natuurlijk begroeide oevers zijn de voornaamste knelpunten. Ook aan de migratie naar zijwaterlopen moet aandacht besteed worden. Zijwaterlopen vormen immers belangrijke paai- en opgroei gebieden en zijn ook rustzones voor vissen vanuit de Dender.

[↑ top](#)

---

5. Gewestgrensoverschrijdende samenwerking rond de Marke

Na de eerdere geslaagde grensoverschrijdende overlegmomenten rond de Marke organiseerden het bekkensecretariaat van het Denderbekken en het waterschap van de Marke op 26 maart 2012 een vervolvergadering met de betrokkenen. Er was onder meer informatie-uitwisseling over het totaalplan Marke (zie [vorige nieuwsbrief](#)), het waterbeheer in het Waalse deel van de Markevallei en erosiebestrijding in het waterschap van de Marke. Na de middag volgde er een terreinbezoek aan twee gecontroleerde overstromingsgebieden, zones d'immersion temporaire (ZIT), in Marcq en Herne.

Op 22 en 24 mei 2012 organiseerde de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) bewonersvergaderingen voor de inwoners van respectievelijk Galmaarden en Herne. De bevolking kreeg informatie over het totaalplan Marke. Uit het plan blijkt dat enkele lokale indijkingswerken in de centra van Herne en Galmaarden de hoogste prioriteit krijgen. In een volgende fase komen gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG's) op de Marke aan de beurt. Pas in laatste instantie worden er GOG's aangelegd op de zijlopen van de Marke. De bevolking kreeg ook de kans de eerste versie van de technische plannen voor de lokale indijkingen in te kijken.

[↑ top](#)

---

6. Werken op de Dender in de strijd tegen wateroverlast

De afdeling Bovenschelde van Waterwegen en Zeekanaal NV is al geruime tijd intensief bezig met studies en plannen rond de waterbeheersing van de Dender. Na de uitzonderlijke wateroverlast eind 2010 en begin 2011 werd duidelijk dat er een versnelde aanpak nodig is om het risico op wateroverlast in het Denderbekken zoveel mogelijk te verkleinen. Voor meer informatie over deze projecten kunt u terecht op [de website van Waterwegen en Zeekanaal NV](#).

[↑ top](#)

---

7. In de kijker

[Brochure "Waterwegwijzer bouwen en verbouwen"](#)

Tijdens de vergaderingen van het bekkenbestuur wordt regelmatig aangehaald dat burgers beter moeten geïnformeerd worden over de verplichtingen die zij hebben inzake het aansluiten van afvalwater op de riool en het afkoppelen van hemelwater. Er gelden immers bij het bouwen van woningen verschillende verplichtingen voor de lozing van huishoudelijk afvalwater en hemelwater en voor het drinkwatercircuit. De geactualiseerde publicatie *Waterwegwijzer bouwen en verbouwen* van de Vlaamse Milieumaatschappij biedt hierop een antwoord.

De brochure wil voor architecten en het breder publiek een praktische gids zijn met concrete voorbeelden. Deze tweede uitgave kwam tot stand naar aanleiding van nieuwe inzichten en wetgeving. Zo wordt bijvoorbeeld bij elke nieuwbouwwoning, grondige verbouwing of bij de (her)aanleg van de riolering de huisaansluiting van het afvalwater en het regenwater op de riolering gekeurd. U vindt de volledige publicatie en beknopte aanvullende informatie terug op de [website van de Vlaamse Milieumaatschappij](#).

Aalst waarschuwt voor bouwen in overstromingsgevoelig gebied

Aan de hand van een nieuwe verordening moeten aanvragers van stedenbouwkundige en verkavelingsvergunningen in overstromingsgevoelig gebied in de stad Aalst voortaan een verklaring afleggen waarmee ze aantonen dat ze voldoende op de hoogte zijn van het risico op wateroverlast. De verklaring wordt bij de vergunningsaanvraag gevoegd. Aanvrager en architect kunnen ermee aantonen dat zij voldoende op de hoogte zijn van het risico op wateroverlast en dat zij de nodige maatregelen nemen om overstromingsvrij te bouwen. Wilt u ook weten of uw woning in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied ligt? Neem dan een kijkje op [het geoloket van de watertoets](#).

[↑ top](#)

Bekkensecretariaat Denderbekken

p/a Vlaamse Milieumaatschappij
Dokter De Moorstraat 24-26
9300 Aalst
Tel. 053 72 66 32
secretariaat_dender@vmm.be

» www.denderbekken.be